

Északi kalandok 2 – Reloaded

2007.03.09-24.

Másfél évvel ezelőtt sikerült valóra váltanom egy régi álmomat: eljutottam Tallinnba és Szentpétervárra. Akkor azonban nem fért bele a Balti öböl túlpartján fekvő Helsinki meglátogatása. Régi vágyam volt egy sokat emlegetett finn diákcseré megtapasztalása, és ha már az igazán északi ouluiak nem szerveztek mostanában semmit, kapva kaptam a lehetőséget, hogy részt vegyek LC Helsinki Nature Calls című eseményén.

Számomra teljesen felfoghatatlan a repülőársaságok árképzése, nem értem, hogy miként éri meg nekik olcsóbban adni egy Budapest – Amsterdam – Helsinki jegyet, mint a direktet. Minden esetre inkább vállaltam ezt a kis kitérőt, amiből később még azért akadtak bonyodalmak (-egy plusz éjszaka Amsterdamban). 2007. március 9-én péntek este gond nélkül landoltam a Helsinki - Vantaa reptéren, és kis várakozás után a szervezők közül Emmi jött értem. Kocsival vittek be a lengyel lánnyal – Annaival együtt. Dunai Zsolt, a másik magyar résztvevőként csak másnap csatlakozott. A chili con carne vacsora Antti lakásán volt – nagyon jó fej srác, ő a kinti egyesület elnöke, és a görög lánnyal, Veronikával nála laktam. Az este még elég bátortalan ismerkedős játékokkal kezdődött, mindenki kellően fáradt volt. Szerencsére hamar oldódott a hangulat, és kíváncsian vártuk a másnapra beígért cottage tour-t.

A Technical University of Helsinki a belvárostól mintegy 20 km-re észak-keletre, az Otaniemi félszigeten fekszik. Nagyon hangulatos, csupa négyszintes vörös téglás ház (meg rengeteg fa), amelyek között egyaránt megtalálhatóak az egyes karok épületei és kb. 2000 garzon lakás. Ezek szolgálnak a diákoknak kollégium gyanánt. A tenger (alacsonyabb sótartalma, és a korábbi nagy hidegek miatt) körbe keményen be volt fagyva, az emberek félelem nélkül mászkáltak rajta.

A közös reggelik Antti lakásán voltak mindig, így legalább mi 20 perccel tovább alhattunk. (A hét második felében ez az előny egyre inkább felértékelődött.) Szombaton két kocsival elvittek minket a Sorvalampi tóhoz, kb. 30 km-re Helsinkitől. A takaros faházat a hétvégre bérelték csak ki, volt benne kandalló, szauna, és ami a legfontosabb, néhány lépcsőfok választotta csupán el a befagyott tótól, amin vágtunk is egy kis léket az esti mókázáshoz. Napközben Booby névre keresztelt hóembert(lányt) gyúrtunk, ismerkedős játékokkal szórakoztattuk magunkat és Finnországról szóló cross country vetélkedő volt. (Ez utóbbit Annaival megnyertük a nem hivatalos végeredmény szerint.) Nagyon jó móka volt a havas erdőben sétálni, igaz elég ködös idő volt. A szervezők nyílt tűzön klasszikus finn (tejszínes) halászelevet főztek ebédre. Közben Zsolti és a később jövő finnek is megérkeztek. Sötétedés után indult a szauna party, amely

igazi finn módra zajlott. Hűsölési lehetőség a jégbe vágott lékben volt, vagy a hóban lehetett hemperegni igény szerint. Moderált sörözés után hajnalban tértünk csak aludni.

Igen laktató késői brunch-csal kezdtük a napot, majd takarítás és összerámolás után visszatértünk Helsinkibe. Szerencsére kisütött a nap, így sétáltam egy nagyot a campus területén, felfedeztem a környéket. Este az egyik ház aljában kialakított közösségi helyiségben volt a „Finn este”, amire mindenkinek kellett hoznia valami finn dolgot (ezekkel szórakoztattuk magunkat). Ott helyben főztek nekünk klasszikus vacsorát, krumplis húsgombócot. Meg kell említeni, hogy a finnek hihetetlen mennyiségű salátát esznek, amit nagyon élveztünk. Minden étkezéshez készítenek valami zöldséget, és a menzán is mindenhol korlátlanul lehet fogyasztani a salátabárból. Az este további részében egy Eurovíziós Dalfesztivál verseny következett, ahol is a tavalyi győztes finn Lordi tiszteletére az elmúlt 50 év finn résztvevői közül kellett felismernünk és sorba raknunk számokat. Alapvetően mindenki csak tippelni tudott, így szerencsés módon én értem el a legjobb eredményt. Fantasztikus jutalmam egy doboz sör volt.

Következő napunkat a Lighting Lab-ben kezdtük, ahol is megnézhattük, hogyan mérik és tesztelik a legkülönbözőbb izzókat, lámpákat. Utána bevonultunk a belvárosba, és kompra keltünk, hogy megcsodáljuk a környék leghíresebb nevezetességét, a Soumenlinna erődöt. Amikor az 1700-as évek elején a svédek több nagy háborút is elvesztettek az oroszokkal szemben, elhatározták egy védett tengeri kikötő építését, amely biztosítja számukra a Balti öböl ellenőrzését. Így esett a választás Helsinkire, aminek kikötőjét nagy merülésű hajókkal csak egy nagyon keskeny tengeri szoroson keresztül lehet megközelíteni. A szoros körül lévő szigetekre kezdték el felépíteni 1740-ben az akkori világ legnagyobb, legmodernebb tengeri erődjét, amely később a megtisztelő „Észak Gibraltárja” nevet kapta. Az építkezés során csak a szigeten fellelhető kőzeteket használták a széles mellvédek kialakítására, a munkálatokra bevontak elítélteket és hadifoglyokat is. 1808-ban az oroszok igazi ostrom nélkül átvették az uralmat az egész erődítmény fölött, és folytatták megerősítését. Az egyre nagyobb léptékű építkezés fellendítette a korábban egész kicsiny település – Helsinki életét, és 1812-ben Turku helyett Helsinkit tették meg fővárosnak. A Krími háború alatt 1855-ben hihetetlen bombázást kellett elviselnie az erődnek az egyesített angol-francia flottától (Igen, a Krími félszigeten elszenvedett vereségért itt próbáltak meg bosszút állni.) – de az erőd orosz kézben maradt. Az októberi forradalom meghozta Finnországnak a függetlenséget, és az erőd fokozatosan elvesztette katonai jelentőségét. Manapság még mindig ott működik a tengerészeti akadémia, de elsősorban

turisztikai látványosság. Jelenleg nagyjából 900 állandó lakosa van, ugyanakkor évente sokszázezer látogatója.

A komppal mindössze 15 perc az erőd, de a korábbi hidegek miatt még mindig be volt fagyva a tenger, így nagyon élveztük ezt az utat. Sajnos az idő nem volt kegyes hozzánk - köd volt és jégszítálás, talán a leghidegebb az egész héten. Az egyik finn lány nyaranként hivatásos idegenvezető volt az erődben, így rutinosan kalauzolt minket körbe. A tengerből nem láttunk sokat a rossz látási viszonyok miatt, de fázós tagjainkat forró csokiba ágyazott Mintu-val melegítettük fel a visszaúton. A kompozás után egy helyi all-you-can-eat pizza büfében ebédeltünk, majd kis szabad program után a belvárosban lévő ESO Club-ba mentünk, ami a Helsinki University diákegyesületének impozáns törzshelye a belvárosban. A fő bevásárló utcára néző klubban van bálterem, több tárgyaló, konyha és egy külön bár is, amit tréfásan Apteekki-nek (Patika) hívnak. Akárcsak a többi diák bárban, itt is beszerzési áron szolgálják fel az italokat az önkéntes pultos diákok. Este benéztünk egy gigantikus ki nevet(/szik) a végén? egyetemi versenyre, majd egy másik közösségi helyiségben vacsoráztunk, szaunáztunk és buliztunk.

Ragyogó napsütésre ébredtünk, és kellemes tavaszi melegre, ami kiváló körülményeket biztosított az aznapi City Rally-hoz. Két csoportban fedeztük fel a várost, miközben híres emberek után kellett kutatnunk, mint például a zeneszerző Sibelius, Mannerheim hadvezér, vagy Paavo Nurmi atléta. Természtelen a gasztronómiai kirándulást sem hagyhattuk ki, így a vásárcsarnokban megkóstoltuk a szárított hering csemegét és a rénszarvast. Végül a Katedrális lépcsőin ért véget a túra, majd a Zetor nevű diákmenzán ebédeltünk. Délután a pályaudvar előtti kis műjégen korcsolyáztunk. Sokaknak ez volt az első jeges élménye, így igen jól szórakoztunk. Este következett a pre-X-mas party, amire mindenkinek kellett egy kis hazai ajándékot hoznia. Idióta télapó sapkákat húztunk, karácsonyi linzert sütöttünk, téli dalokat énekeltünk, és éjjelkor meglátogatott minket maga az eredeti finn Mikulás... Volt nagy ajándékozás, meg koccintás. Aznap éjjel a buli után csak később mentem haza, és mivel nem volt kulcsom, kénytelen voltam felmászni az erkélyre a másodikra, és addig dörömbölni az ablakon, amíg Veronica fel nem riadt. Szegény nagyon megijedt elsőre, de aztán sikerült megszereznem tőle a kulcsot, így nem kellett a szabadban éjszakáznom.

A kultúrálódás jegyében következő napunkat Helsinki legrégebbi negyedében (Arabia) kezdtük, a Tekniikan Museoban. Ízelítőt kaptunk a mérnöki és műszaki alkotások teljes skálájából, és néhány interaktív játék is volt. A délutáni szabadidőnkben elhatároztuk Zsolttal és Andrinnal, hogy

visszacompolunk a tengeri erődhöz, mert mégis csak más ragyogó napsütésben a kilátás. Valóban sokkal nagyobb élmény volt, és megnézhattuk a szigetcsoport másik részét is. Visszafelé pedig pont találkoztunk a hatalmas - 12-14 emeletes - kompokkal, amelyek indultak Stockholmba. Este Anna és Emmi láttak minket vendégül. Egy modern lakóparkban laknak, a kikötő csendesebb részénél, nagy erkéllyel, szép kilátással és egy tekintélyes méretű szaunával felszerelt lakásukban. Alkalmunk nyílt kipróbálni az eye-toy-ukat, valamint fejleszteni memóriánkat a Booby memory-val (ahol is formás női kebleket kell összepárosítani). Mikor leszállt az éj, áttettük székhelyünket az Onnela diszkóba. Annak ellenére, hogy csak egy diákparty volt, meglehetősen tele volt a hely. A többség lelépett az utolsó busszal, de négyen még maradtunk Emmivel, és később átmentünk egy másik bárba, ahol sajnos nagyon gyenge volt a zene, így végül hazataxiztunk.

Végre eljött a nap, amikor a tallinni kirándulást időzítették a szervezők. A délelőtti Viking Line komppal (név szerint Rosellával) indultunk útnak, ragyogó napsütésben. A három órás út igen aktívan telt, mivel rengeteg program van a kompon a nép szórakoztatására. Emellett a finn fiatalok egyfajta mozgó bulinak is tekintik a hajót, mivel rajta duty free alkohol shop üzemel. Háromra értünk Tallinnba, ahol a hely srácok már vártak ránk. Körbevezettek a belvárosban, aztán a régi jó St. Partic's Pub-ba ültünk be. Nagyon sok kedves ismerőssel találkoztam korábbról, jó volt beszélgetni velük. Éjfélre kellett visszaérnünk a hajóra, mivel utána reggelig nincs boarding. Itt folytattuk az izogatást és a mulatást karaoke-val és minden egyébgel megspékelve reggelig. A komp 8:15-kor indult vissza Helsinkibe, és addigra gyakorlatilag mindannyian nyugovóra is tértünk. Az átmulatott huszonpár óra meglátszott rajtunk másnak, mindenki kicsit lassabban mozgott és gondolkodott, mint különben, de az egyetem környékén egy jó kis sétára telt még erőnkből. Ebédre a menzán rénszarvas volt nokedlivel - nagyon finom, és egyben szórakoztató volt! Délután összepakoltunk, és felkészültünk a farewell partyra. Kis társasjátékkal és főzőcskézéssel kezdtünk az egyik közösségi helyiségben, majd átadtuk ajándékainkat a szervezőknek, és nem győztük dicsérni őket a fantasztikus rendezvényért. Mindannyian nagyon jól szórakoztunk! Később

átvonultunk egy privát egyetemi klubba, ami leginkább egy elit koktélbárhoz hasonlított. A helyi tagok tényleg mind a karuk szerinti különös egyen-overált viselték (még a lányok is a buli szerelés fölött), mindenféle plecsnikkel teleaggatva. Volt alkalmunk tesztelni a dupla kávé – dupla jaloviina élénkítő hatását, így a buli csak reggel ért véget.

Eszméletlen hét volt! Így visszatekintve olyan, mintha

egy hónapot töltöttünk volna ott, mivel volt alkalmunk belekóstolni kicsit a téli Helsinkibe és a tavasziba is. Remek, színes programunk volt, és minden előítélettel szemben házigazdáink nagyon nyitottak és lazák voltak. Csak az a kár, hogy nem tudtak még több embert meghívni, mert bizonyára ők is nagyon jól szórakoztak volna.

Nem sok időm maradt kipihenni a hetet, mert a következő reggelen már vágtam is neki magányosan újra a kompnak, hogy meghódítsam Észtországot. De ez már egy másik történet...

A korábbi tapasztalatok révén nem okozott gondot megtalálni a kompot, igaz ezúttal kicsit nagyobb pakkal vágtam neki a tengernek. A ragyogó napsütés helyett borongós esős idő fogadott Tallinnban. Maria kedvesen kijött elém a komphoz, és mivel ő is reggelig mulatott, elég kényelmesre vettük a napot. Kifűjtük magunkat náluk, beszélgettem egy nagyot anyukájával, aki roppant kíváncsi volt a magyarországi politikai szituációval kapcsolatban, és vacsorára házi pácolású lazacot ettünk. Este moziba mentünk Mariával meg a mamájával együtt, a Song and lyrics by-t néztük meg észt és orosz felirattal, és meglepő módon sikerült végig ébren maradnom, és a filmre koncentrálni. Utána a Rock Café-ban folytattuk az estét, ahol tehetséges fiatal észt rock együttesek léptek fel. Kiderült, hogy Észtországból mindenhol (még a bárókban is) lehet kártyával fizetni. Nem túl költségkímélő megoldás... Arthur, Maria öccse kocsival jött értünk éjfél körül, de mivel még nem voltam álmos, vele tartottam egy biliárdozásra. Ugyanoda mentünk, ahol másfél éve is voltunk már a srácokkal.

Másnap a fantasztikus palacsintás, kaviáros, gyümölcsös reggeli felidézte a régi szép emlékeket. Délután sétáltam egyet Mustamae-ben, a kertvárosi részben, majd elindultunk a vonathoz. Útközben még beugrottunk Maria egyik kedves barátjához, akik egy igazi, hamisítatlan szoc tömbházban laknak. Nagyon aranyosak voltak. A tartui vonat –vasárnap délutánnak megfelelően – zsúfolásig tömve volt, gyakorlatilag az utolsó két szabad helyre sikerült leülnünk. A két és fél óra eseménytelenül telt, gyönyörködtem az észt tájakban, Maria meg aludt egyet. Tartu Észtország második legnagyobb városa mintegy 100000 lakossal, amihez jön még a sokezer egyetemista, akik ide járnak, és élettellel töltik meg a kedves kis középkori városkát. Mariaék négyen bérlenek egy lakást nem messze az egyetemtól, azaz a belvárostól.

Másnap, amíg Maria az órán volt, körbesétáltam a környéket. Az időjárás nagyon változékony volt: egyik pillanatban még esett a hó, aztán kisütött a nap. Magát a települést a XI. században alapították, és 1634 óta van egyeteme. Uralták a litvánok, a svédek, az oroszok és a lengyelek is felváltva, ennek ellenére nagyon sok középkori háza megmaradt, és az elmúlt évtizedekben ásatások gazdag leleteket tártak fel.

Mivel kitaláltam, hogy főzök a házigazdáimnak valami magyarosat, el kellett intéznem a bevásárlást. A csülkös bableves túrós csuszával megfelelően magyarosnak kínálkozott, ugyanakkor az alapanyagok beszerzése nem volt triviális. Hiába készültem fel előre (pl. a csülök: Suitsetatud sea sörad észtül), a

piacon senki nem beszélt egy kukkot sem idegen nyelven, így kézzel-lábbal, mutogatva és szagolgatva a dolgokat szereztem meg a hozzávalókat. Különösen nehezen ment a bab begyűjtése, mivel nem esznek túl sokat belőle. Végül még egri bikavért is találtam, és csak az Erős Pista marat ki a listából. Este az egyetemi könyvtárban tanultunk Maria-val, azaz ő tanulni próbált volna, ha nem a nagy házibulijukat szervezi, én meg lelkesen társalogtam a külvilággal. Utána még találkoztunk Michkel-lel a World nevű pubban, majd átmentünk a Zavot-ba, ami a város legtovább nyitva tartó, és legbalhásabb helye – ez mindenki kedvence.

Mivel a flash-es meghívóban a másnapi partyra beharangoztak, mint egy „Ungari Originaalne” szép nagy bajusszal (csak semmi sztereotípiá), megbeszéltük, hogy keríték valahonnan egy gigantikus műbajuszt. Végigjártam a turkálókat és a hivatalos kosztüm boltot, de sehol nem akadtam a megfelelő kellékre. Végül is azt a tippet kaptam, hogy a külvárosban lévő hypermarketben (Löuna

keskus) van egy dilibolt, így arrafelé vettem az irányt. Sikerült is beújítanom egy méretes szórdarabot, de a meglepetés kedvéért otthon mélyen hallgattam róla. A délután már a főzőcskézéssel telt, és bár eredetileg 10 emberre készültem, és csak 7-en lettünk, alig maradt a kajából, ami a magyar konyha sikerét bizonyítja.

Másnap reggel bejártam a város még fel nem fedezett szépségeit, a napsütésben megcsodáltam a botanikus kertet és a Museum of Art-ot a főtéren. Az esti tavaszköszöntő házibulihoz be kellett szereznem 8 kg répát, amit utána Kery-vel szeleteltünk fel ketten. Éjjelre mind el is fogyott rendesen, mivel a bulira minden korábbi várakozást felülmúló 130-140 ember érkezett legalább. A vendéglistánk legalább is eddig jutott. Gustav igazi tavaszi Cosmopolitan koktélt kevert, a szokásoknak megfelelően egy rönkkel, és az este a szomszédok rosszallása ellenére is kellemes hangulatban, igen vidáman telt. Ahogy a party kezdett alábbhagyni, lementünk a Zavot-ba, hogy ott lazítsunk zárásig. Végül csak itt került sor a sokat gyakorolt produkciómra is, egy észtlé népdalt énekeltünk:

Pödral maja metsa sees, /väiksest aknast välja vaatab. /Jänes jookseb köigest väest, /lävel seisma jääb. / ”Kopp-kopp, lahti tee, /metsas kuri jahimees.” /”Jänes, tuppä tule sa, /anna käppä ka.”

Kis tánc és italozás után visszatértünk a buli zárására, és jóízűen befaltuk a bableves maradékát. A reggel intenzív takarítással kezdődött, csak a visszaváltható üvegek 6 zsákot tettek ki. Egy jó kis magyaros rántottát főztem a csapatnak, ami igen csak jót tett az általános hangulatnak. Ebédünket az

Emajögi folyó partján költöttük el Keryékkal, igazi tavaszi piknik hangulatban. A sok finomsághoz Tokajit ittunk, majd Mariával a folyóparton kialakított kiránduló utat vettük célba. Gyönyörű idő volt, megérkezett a tavasz, és a természet is kezdett éledezni. Árkon-bokron, sárban- vízben törtünk előre, amikor elfogyott a turista út, és a helyben talált agyagból cuki kis elefánt csordát gyúrtunk. Estére

kellően elfáradtunk, de nem lankadtunk, mert Maria haverjai egy éjszakai fürdözést szerveztek a tavasz tiszteletére. Igaz, hogy napközben már jó idő volt, de a folyó mellékágai még mindig be voltak fagyva, így a víz nem volt valami meleg. Ennek ellenére kétszer is belerontottunk, és nagyokat fújtatva igyekeztünk kicsit úszni, mielőtt összefagyunk. Természetesen a fürdő után megfelelő mennyiségű szíverősítőt vettünk magunkhoz, ami megalapozta a későbbi bulit is a helyi hajójavító üzemben. A helyi geológus társaság szervezte az esti koncerteket, ahol sajnos elég sok tehetségtelen csapat is fellépett. Végül egy körül értünk haza, de még elhúzódott az este, mivel be kellett pakolnom. Alvásra természetesen nem jutott sok idő, mivel 4 körül keltem, és egy gyors búcsúzás után nyargaltam keresztül már a városon, hogy elérjem az 5 órás buszt. Szerencsére a busz nem késett sokat, így Tallinnban, egy gyors taxizás után még elcsíptem a 8:15-kor induló kompomat. Innentől már nem is izgultam nagyon, gondoltam, ezek után már semmi nem ment meg attól, hogy aznap hazaérjek. Persze nem így lett.

Helsinkiben volt még 3-4 órám, amit sétálással töltöttem, felkerestem a térkép alapján ígéretesnek mutakozó parkokat, tereket, valamint megnéztem a National Gallery-t. Persze a 25 kilós menetfelszerelésemmel ez nem volt annyira triviális dolog, de egész jól bírtam a gyűrődést. Gond nélkül kijutottam a reptérre, ahol azonban közölték a check in-nél, hogy a gépem már egy óras késéssel indult el Amsterdamból, így feltehetően visszafele is késni fog, aminek folyamánként jó esélyem van lekésni a budapesti csatlakozást. No remek! Mivel egyben vettem meg a KLM-nél a jegyemet, nagyon nem izgultam, hogy mi lesz velem, és még a boarding-nál is bizonygatták a stewardessek, hogy el fogom érni a gépemet. Amsterdamban pont a Malév gép melletti csápra érkeztünk, de már előtte bementék, hogy akinek egy órán belül indulna a gépe, az már nem fogja elérni, mivel a biztonsági ellenőrzéshez be kell caplatni a központi terminálig, majd visszasétálni a gépekhez. Így hát hiába csak egy üvegfal választott el a boarding-oló budapesti utasoktól, osztályrészemül bő órás sorban állás jutott a rebooking office-nál. Meg kell hagyni, flottul intézték a dolgaimat, de persze nem nagy művészet átrakni valakit a reggeli első gépre. Bezzeg akinek több átszállással kellett volna valami távoli kontinensre eljutnia! Minden esetre

kaptam telefonkártyát, szállás és étel bont, túlélő készletet és biztosítottak róla, hogy a csomagom rendben bekerül majd a reggeli gépbe. A reptér melletti Hotel Accor-ba vitt a busz, ahol rögtön egy kiváló svédasztalos vacsorával indítottunk. A városba sajnos esélytelen volt bejutni, így maradt a szálloda bárja, ahol viszont volt jó Heineken, és összebarátkoztam egy texasi lánnyal, aki festő lévén évente 4-5 hónapot utazgat Európában ihletet gyűjtve. Épp a holland barátai jöttek ide meglátogatni, amíg nem dönti el, hogy hova repüljön tovább: Spanyolország, Olaszország, vagy inkább Szingapúr. Minden esetre nagyon jól elbeszélgettünk egészen reggel 5-ig, így a minimális alvással telt napok számát is bővítettem eggyel. Reggel nem volt semmi komplikáció, időben felszállt a gép, és apu várt rám itthon a reptéren. Apróbb malőr, hogy a hátizsákomat nem sikerült berámolniuk a gépbe, így azt csak a délutáni járat hozta magával. Kicsit izgultam, hogy az 5 üveg tömény és a 3 doboz cider hogy fogja mindezt túlélni, de végül is épségben megérkeztek, csak egy cetlit találtam a táskámban, hogy két veszélyesnek minősített öngyújtót kitértek a táskámból még Helsinkiben, és megsemmisítették. Paranoiások...

Ezzel a kis kalanddal véget ért két hetes északi utazásom, melynek nyomán újabb felejthetetlen élményekkel gazdagodtam. Két hétbe rengeteg minden belefért, számos látnivaló, program, buli, régi és új ismeretségek. Ráadásaként hazaérkezésem napján kezdődött a budapesti EESTEC Congress, aminek kapcsán a kinti emberek közül jó néhány baráttal folytatódott a közös kaland – ezúttal itthon.

T.